

СПРАВА «КРОТ ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF KROT v. UKRAINE)

(Заява № 38112/14)

Стислий виклад рішення від 27 червня 2024 року

У квітні 2008 року заявник після затримання за підозрою у вбивстві підписав документи, які підтверджували, що він був поінформований про свої права як підозрюваного, зокрема, про право зберігати мовчання та про право на правову допомогу та відмовився від послуг захисника. Заявника допитали як підозрюваного за відсутності захисника. Згодом заявник стверджував, що підписані ним документи та надані показання були результатом «психологічного та фізичного тиску» працівників міліції. У червні 2009 року і повторно у квітні 2011 року суди першої інстанції визнали заявника винним. У лютому 2010 року та повторно у серпні 2011 року Апеляційний суд Київської області скасовував вироки та направляв справу на додаткове досудове розслідування. У грудні 2012 року Обухівський районний суд втретє визнав заявника винним і обрав йому покарання у виді позбавлення волі на строк дев'ять років. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ двічі залишав вирок суду першої інстанції без змін. До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за пунктом 1 та підпунктом «с» пункту 3 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на надмірну тривалість і несправедливість кримінального провадження щодо нього за обвинуваченням у вчиненні вбивства. Зокрема, він стверджував про порушення його права на доступ до захисника. Щодо скарги заявника на справедливість кримінального провадження Європейський суд зазначив, що немає підстав сумніватися в дійсності відмови заявника від свого права на правову допомогу, та що твердження заявника про те, що свої первинні показання він надав у результаті тиску, застосованого до нього працівниками міліції, не були підтримані будь-якими доказами. Окрім зізнавальних показань заявника, існували інші серйозні докази, зокрема, показання свідків, які прямо його викривали. Європейський суд також звернув увагу на те, що заявник мав повну можливість подати свої зауваження у справі та оскаржити докази щодо нього у судах трьох інстанцій. Європейський суд, розглянувши провадження у цілому, дійшов до висновку, що немає підстав вважати, що воно було несправедливим. Отже, не було порушено пункт 1 та підпункт «с» пункту 3 статті 6 Конвенції. Стосовно скарги заявника на тривалість провадження Європейський суд зазначив, що відносна простота справи заявника та неодноразовий її повторний розгляд – це аспект, який, як неодноразово встановлював Європейський суд, може свідчити про серйозні недоліки в національній судовій системі. Європейський суд також наголосив на тому, що заявник перебував під вартою протягом усього провадження, яке тривало п'ять років і понад сім місяців у трьох інстанціях. Розглянувши всі наявні в нього матеріали та посилаючись на висновки в керівній

справі «Меріт проти України», Європейський суд констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з надмірною тривалістю провадження.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. Оголошує заяву прийнятною;
2. Постановляє, що не було порушено пункт 1 та підпункт «с» пункту 3 статті 6 Конвенції щодо справедливості провадження;
3. Постановляє, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з надмірною тривалістю провадження;
4. Постановляє, що: (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу: (I) 500 (п'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди; (II) 200 (двісті) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявнику, в якості компенсації судових та інших витрат; (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
5. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.